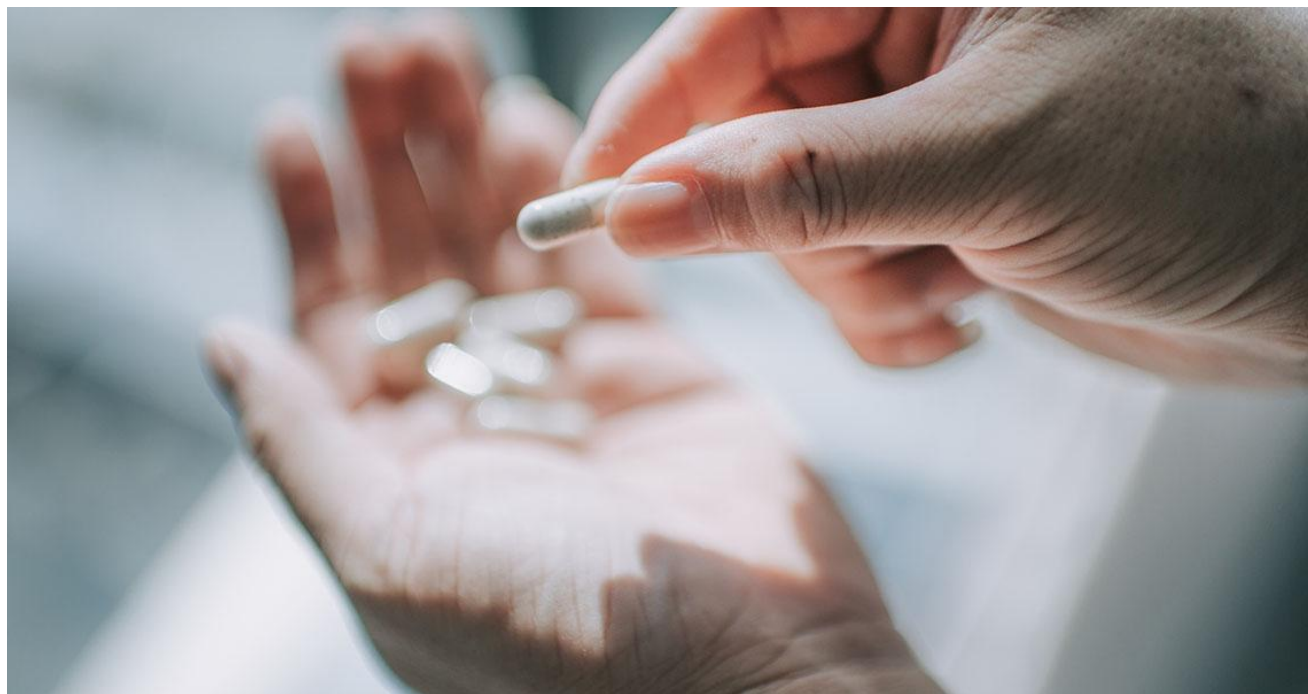

Nya metoder för att förebygga rusmedelsanvändning av pregabalin

Pregabalin, som länge missbrukats, övervakas nu som HCI-läkemedel. Syftet med övervakningen är att förhindra att pregabalin används som rusmedel och skadorna som det medför.

©GettyImages/Edwin Tan

Pregabalin har använts som läkemedel i Finland sedan 2004 och lades i början av juni till den förordning som utfärdats med stöd av narkotikalagen, där ämnen som betraktas som narkotika listas. Samtidigt lades preparat som innehåller pregabalin till i förteckningen över läkemedel som i huvudsak påverkar det centrala nervsystemet (HCI).

Pregabalin har länge missbrukats i Finland. Även om pregabalin inte liknar de starkaste drogerna har såväl hälso- och sjukvården som tillsynsmyndigheterna rapporterat om betydande missbruk av pregabalin. Pregabalin har också varit synligt i utredningar av dödsorsak.

– I och med den nya klassificeringen förbättras synligheten för recept som innehåller pregabalin vid förskrivningen av läkemedlet och övervakningen vid expedieringen. Det gör att rusmedelsanvändning och skadorna som det medför lättare kan förebyggas i det praktiska patient- och klientarbetet, konstaterar överinspektör **Katja Pihlainen** från Fimea.

Narkotikarecept krävs inte för pregabalin

Läkemedelspreparat som innehåller läkemedel som klassas som narkotika övervakas i regel antingen som narkotikaläkemedel eller HCI-läkemedel. Från och med början av juni tillämpas samma begränsningar på läkemedelspreparat som innehåller pregabalin som på HCI-läkemedel.

– Pregabalinpreparaten ingår i förteckningen över HCI-läkemedel. De övervakas inte som narkotikaläkemedel och det behövs inte något narkotikarecept eller narkotikabokföring för dem, berättar Pihlainen.

Giltigheten för läkemedelsförskrivningar av läkemedelspreparat som innehåller pregabalin har istället varit ett år sedan början av juni. Läkemedelsförskrivningar som görs före juni gäller dock i två år.

Förändringar i övervakningen på apotek av expediering av läkemedel som kan missbrukas

Förändringarna i narkotikalagen som trädde i kraft sommaren 2022 medförde förändringar i övervakningen på apotek av expediering av läkemedel som kan missbrukas.

Enligt narkotikalagens paragraf om övervakning ska apoteket övervaka och föra bok över expedieringen av narkotikaläkemedel samt även över expedieringen av vissa HCI-läkemedel. Fimea har skickat ett styrningsbrev om ämnet till apoteket. [Brevet finns också på Fimeas webbplats.](#)

Nya ämnen och preparat som tagits med i övervakningen är de som ingår i förteckningarna III–IV i 1971 års konvention om psykotropa ämnen.

– Förteckningen III inkluderar bland annat buprenorfin, som tidigare nämnts separat i övervakningsparagrafen och som enligt förordningen kräver narkotikabokföring. Helt nya läkemedel som ska övervakas med stöd av narkotikalagen är bland annat benzodiazepin- och nu även pregabalinpreparat. För dem räcker en uppdatering av receptjournalen som bokföring, förtydligar Katja Pihlainen.

Överprovisor **Marjukka Aarni** från Fimea konstaterar att övervakningen av narkotika- och HCI-läkemedel kan genomföras på olika sätt på apoteken.

– Apoteken bör tänka ut en modell som fungerar för just det apotekets verksamhet och som är enkel att använda i det praktiska arbetet. Det vore dock viktigt att ge skriftliga anvisningar om övervakningen och sätta in personalen i den på ett dokumenterat sätt.

Aarni påminner dessutom att apotekets lagersaldon och särskilt saldoavvikelser ska övervakas på grund av den egenkontroll som läkemedelslagen förutsätter.

– Övervakningen ska ske regelbundet och tillräckligt ofta så att eventuella otydligheter upptäcks i tid.

Förändringarna stöder också en relevant användning av läkemedel

Pihlainen betonar att alla förändringar i förskrivningen och expedieringen av läkemedel och i övervakningen i anknytning till dem har mycket stor betydelse för att förebygga rusmedelsanvändning och skadorna som det medför.

– Möjligheten att använda uppgifterna om expedieringen av elektroniska läkemedelsförskrivningar i övervakningen är också en viktig förändring ur många aspekter. Tidigare skulle man enligt paragrafen skicka uppgifterna till Fimea varje månad på papper.

Enligt Pihlainen har man med hjälp av förändringarna kunnat ta fram verktyg för att förebygga missbruk av pregabalin och andra läkemedelspreparat som kan missbrukas.

– Å andra sidan kan man på samma gång bättre stödja en relevant användning av dem som läkemedel, påminner hon.

Läs mer

[En ny förteckning med HCI-läkemedel med försäljningstillstånd är nu fastställd](#) (nyhet på Fimea.fi 17.5.2023)

[Narkotikalagen \(373/2008 och speciellt 23 § och 32 §\)](#)

[Statsrådets förordning om kontroll av narkotika \(548/2008\)](#)

[Statsrådets förordning om ämnen, preparat och växter som anses som narkotika \(543/2008\)](#)

Tiina Kuosa

Provisor

Specialsakkunnig, medicinsk chefredaktör för tidningen Sic!, Fimea

